

**ZA MODRÝM HORIZONTEM
UDÁLOSTÍ**

**FREDERIK
POHL**

ARGO

TRITON

Frederik Pohl

ZA MODRÝM HORIZONTEM UDÁLOSTÍ

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Copyright © 1980 by Frederik Pohl

Translation © Jiří Engliš, 2019

Cover © Renata Brtnická, 2019

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2019

© Argo, 2019

ISBN 978-80-7553-702-7 (Juhaňák Stanislav – Triton)

ISBN 978-80-257-2829-1 (Argo)

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.tridistri.cz

Nakladatelství Argo, Milíčova 13, 130 00 Praha 3,

www.argo.cz

1

Wan

Není snadné žít zcela sám, když je člověk mladý. „Jdi do zlaté, Wane, ukradni, co chceš, uč se. Neboj se,“ říkali mu Mrtví. Ale jak by se mohl nebát? Zlaté chodby používali hloupi, ale strašidelní Staří. Mohl tam na ně narazit všude, nejpravděpodobněji na jejich koncích, odkud nekonečná zlatá přadena symbolů ubíhala do středu věcí. Tedy přesně tam, kam ho přemlouvali Mrtví, aby se vydal. Možná tam zajít musel, ale nemohl si pomoci, a bál se.

Wan nevěděl, co by se stalo, kdyby ho Staří někdy chytili. Mrtví to nejspíš věděli, ale Wan se v jejich nesouvislých zmíenkách o tomhle tématu nedokázal vyznat. Kdysi dávno, když byl Wan malý – když ještě žili jeho rodiče, tak dávno to bylo – jeho otce chytili. Byl dlouho pryč a potom se vrátil do jejich zeleně osvětleného domova. Třásl se a dvouletý Wan viděl, že se otec bojí. Začal vřískat a rvát, protože ho to hrozně vyděsilo.

Nicméně musel jít do zlaté, ať už tam vážní Staří se žabími ústy byli nebo ne, protože tam nacházel knihy. Mrtví toho věděli dost. Ale byli únavní, nedůtkliví a často něčím posedlí. Nejlepší zdroj vědomostí byly knihy, a aby je Wan získal, musel jít tam, kde se nacházejí.

Knihy se nacházely v chodbách, které se třpytily zlatě. Byly i jiné chodby, zelené, červené a modré, ale v těch žádné knihy neležely. Wan neměl rád modré chodby, protože byly chladné a bez života, ale právě tam přebývali Mrtví. Zelené byly vypotřebované. Většinu času trávil tam, kde byly na stěnách rozprostřené mrkající červené pavučiny světla a v zásobních skříních ještě bylo jídlo; věděl jistě, že ho tam nikdo nebude obtěžovat, ale byl tam sám. Zlaté byly stále v provozu, a tudíž bohaté, ale také nebezpečné. A teď tady sám pro

sebe rozmrzele klel – v duchu, aby ho nebylo slyšet – protože tu uvázl. Zatracení Mrtví! Proč poslechl jejich žvanění?

Rozechvěle se krčil v nedostatečném úkrytu ovocného keře, zatímco dva z těch hloupých Starých zamyšleně stáli, otrhávali bobule z keře na protější straně a strkali si je do žabích úst. Bylo vlastně neobvyklé, že postávali tak nečinně. Jedním z důvodů, proč Wan Staré nesnášel, byl, že vypadali neustále něčím zaměstnaní, neustále se v něčem vrtali, něco přenášeli a pobíhali jako posedlí. Ale tihle dva zaháleli stejně jako Wan.

Oba měli řídké vousy, ale jeden měl také ňadra. Wan v něm poznal samici, kterou viděl už snad desetkrát; byla to ta, která si nejpečlivěji lepila barevné kousky něčeho – papíru? plastu? – na své sárí, nebo někdy i na bledou skvrnitou kůži. Nemyslel si, že ho zpozorují, nicméně se mu ohromně ulevilo, když se po chvíli společně otočili a vydali se pryč. Nemluvili. Wan skoro nikdy neslyšel některého z těch starých vážných žaboústých promluvit. A když promluvili, nerozuměl jim. Wan hovořil dobře šesti jazyky – otcovou španělštinou, matčinou angličtinou, němčinou, ruštinou, kantonštinou a finštinou toho či onoho Mrtvého. Ale když něco řekly žabí huby, vůbec jim nerozuměl.

Jakmile poodešli zlatou chodbou – mžik, frnk, chňap! Wan měl tři knihy, a byl ten tam, bezpečně zpátky v červené chodbě. Možná ho Staří viděli, možná ne. Nereagovali rychle. Proto byl schopen se jim tak dlouho vyhýbat. Několik dní v chodbách, a už byl zase pryč. Než poznali, že se ochomýtá kolem, nebyl tam; byl zpátky na lodi mimo jejich dosah.

Odnesl knihy na loď položené nahoře v koši s balíčky potravy. Akumulátory pohonu byly skoro dobité. Mohl odletět, kdykoliv se mu zachtělo, ale bylo lepší nechat je nabít úplně, a on si nemyslel, že by potřeboval spěchat. Skoro hodinu plnil plastové sáčky vodou na nudnou cestu. Škoda, že na lodi nejsou žádné čtečky, aby nebyla tak nudná! A potom se unavený námahou rozhodl rozloučit se

Starými. Mohli mu odpovědět, nebo ne, ani ho vůbec nemuseli brát na vědomí. Ale neměl s kým jiným si promluvit.

Wanovi bylo patnáct, byl vysoký, hubený, velmi snědý od přírody, a ještě snědší od světla v lodi, kde trávil tolik času. Byl silný a soběstačný. Musel být. Ve skříňkách bylo vždycky jídlo a další věci, které si mohl odnést, když se odvážil. Jednou nebo dvakrát za rok, když si Mrtví vzpomněli, chytili ho svým pohyblivým strojem a dopravili do kabinky v modrých chodbách, kde ho čekal nudný den strávený komplexní tělesnou prohlídkou. Občas mu spravili zub, obvykle dostal vitamínové a minerální injekce s dlouhou účinností a jednou ho vybavili brýlemi. Ty ale odmítal nosit. Také mu připomínali, aby studoval a učil se od nich i ze skladišť knih, když to příliš dlouho zanedbával. To připomínat nepotřeboval. Učil se rád. Ale jinak byl odkázaný sám na sebe. Když chtěl oblečení, zašel do zlaté a ukradl je Starým. Když se nudil, nějakou činnost si vymyslel. Několik dní v chodbách, několik týdnů v lodi, několik dalších dní na tom druhém místě, a pak si to zase celé zopakoval. Čas ubíhal. Neměl nikoho, kdo by mu dělal společnost, už od čtyř let, kdy jeho rodiče zmizeli, a skoro zapomněl, jaké je mít přítele. Nevadilo mu to. Život se mu zdál dostatečně plný, protože neměl žádný jiný, se kterým by ten svůj porovnal.

Občas si pomyslel, že by bylo hezké usadit se na tom či onom místě, ale byl to jenom sen. Nikdy to nedospělo do stadia úmyslu. Stěhoval se takhle sem a tam už déle než jedenáct let. To druhé místo mělo věci, které civilizace ne. Byla tam místnost na snění, kde se mohl natáhnout, zavřít oči a nepřipadat si sám. Ale navzdory spoustě jídla a nulovému nebezpečí tam nemohl žít, protože jediný akumulátor vody poskytoval pouhý čůrek. Civilizace poskytovala mnohé věci, které odloučené stanici scházely: Mrtvé a knihy, strašidelné průzkumy a odvážné výpravy pro oblečení nebo cetky. Něco se tam *dělo*. Ale nemohl žít ani tam, protože žabí huby by ho dříve nebo později určitě chytily. A tak místa pobytu střídal.

Hlavní dveře vstupní haly k Mrtvým se neotevřely, když se Wan postavil na nášlapnou spínací desku. Málem do nich vrazil nosem. Překvapeně se zastavil a zkusmo do dveří šťouchl. Potom zatačil silněji. Musel se do nich opřít vší silou, aby se otevřely. Wan je dosud nikdy neotvíral ručně, i když i předtím občas zaváhaly a vydávaly znepokojivé zvuky. To bylo mrzuté. Wan už zažil poruchy strojů; to kvůli tomu zelené chodby nebyly příliš k užtku. Ale tam šlo jenom o jídlo a teplo, a obojího byla spousta v červené, nebo dokonce ve zlaté. Dělal mu však starosti, že by se něco mohlo pokazit u Mrtvých, protože jestli se porouchají ti, už žádné jiné nemá.

Přesto všechno vypadalo normálně; místnost s pulty byla jasně zalitá fluorescenčním světlem, teplota byla příjemná a slyšel tiché bzučení a vzácně i cvaknutí Mrtvých, kteří se za panely oddávali osamělým pomateným myšlenkám a dělali kdovíco jako obvykle, když s nimi zrovna nemluvil. Posadil se do křesla, jako vždycky se několikrát zavrtěl, aby se co nejlépe uvelebil na nepohodlně řešeném sedátku, a nasadil si na uši sluchátka.

„Poletím teď na odloučenou stanici,“ řekl.

Nepřišla žádná odpověď. Zopakoval to ve všech jazycích, ale podle všeho se nikomu nechtělo mluvit. To bylo zklamání. Jindy by toužili po společnosti dva nebo tři z nich, možná i víc. Všichni by si hezky a dlouho popovídali a bylo by to, jako by Wan vlastně nebyl sám. Skoro jako by byl součástí „rodiny“, kteréžto slovo znal z knih a z toho, co mu pověděli Mrtví, ale jehož realitu si pamatoval jen matně. To bylo hezké. Skoro stejně hezké, jako když pobýval na místě snění, kde mohl na chvíli prožívat iluzi, že je součástí stovky rodin, milionu rodin. Davů lidí! To však bylo víc, než dokázal zvládat po delší dobu. A tak nikdy nelitoval, když musel opustit odloučenou stanici, aby se vrátil kvůli vodě a hmatatelnější společnosti Mrtvých. Ale vždycky se chtěl vrátit k té úzké pohovce a sametové kovové dece, která ho na ní přikrývala, a ke snům.

Čekala na něj, ale rozhodl se dát Mrtvým ještě jednu šanci. I když netoužili po rozhovoru, někdy projeví zájem, když je osloven přímo. Chvilku přemýšlel a potom navlíkl číslo padesát sedm.

Smutný vzdálený hlas si v jeho uších mumlal pro sebe: „...pokoušela jsem se mu povědět o chybějící hmotnosti. Hmotnost! Jediná hmotnost, kterou měl v hlavě, bylo dvacet kilo poprsí a zadku! Ta čůza Doris. Jeden pohled na ni, a ouha, zapomněl na misi, zapomněl na mne...“

Wan zamračenež pozvedl prst, připravený vypnout ji. Padesát sedmička byla tak otravná! Rád ji poslouchal, když mluvila rozumně, protože její hlas zněl trochu, jak si pamatoval svou matku. Ale vždycky se od astrofyziky, cestování vesmírem a jiných zajímavých témat odchylovala k osobním problémům. Plivl na místo na panelech, za kterým, jak se rozhodl věřit, padesát sedmička žila – trik, který pochytil od Starých – v naději, že řekne něco zajímavého.

Jenže to podle všeho neměla v úmyslu. Číslo padesát sedm – když byla příčetná, ráda se nechávala oslovovat Henrietta – žvanilo o vysokých červených posuvech a o Arnoldových nevěrách s Doris. Ať už to byl, kdo chtěl. „Mohli jsme být hrdinové,“ vzlykala, „a deset milionů dolarů odměny, možná i víc, kdo ví, kolik by za ten pohon zaplatili. Jenže oni se pořád vykrádali do přístávacího modulu a... kdo jsi?“

„Já jsem Wan,“ řekl chlapec a povzbudivě se usmál, třebaže si nemyslel, že ho Henrietta vidí. Zdálo se, že přichází do jedné ze světlejších chvil. Obvykle nevěděla, že k ní hovoří. „Mluv, prosím tě, dál.“

Nastalo dlouhé ticho a potom řekla: „NGC 1199. Sagittarius A Západ.“

Wan zdvořile čekal. Další dlouhá odmlka a potom pronesla: „On se o náležité postupy nestaral. Dělal ty své pohyby s Doris. Polovičnický věk oproti němu! A IQ tykve. Ta se především vůbec neměla dostat na výpravu...“

Wan zakýval hlavou jako žabohubý Starý. „Jsi hrozně nudná,“ prohlásil přísně a vypnul ji. Zaváhal a potom navolil profesora, číslo čtrnáct:

„...ačkoliv Eliot byl teprve studentem Harvardu, měl obrazotvornost plně vyspělého muže. A navíc geniálního. ‚Měl jsem být párem rozeklaných klepet.‘ Povznesenost nad hmotného člověka dovedená ke své symbolické mezi. Jak vidí sám sebe? Nejenom jako koryše. A dokonce *ani* jako koryše, nýbrž jenom jako samotnou *abstrakci* koryše: klepeta. A navíc rozeklaná. V dalším řádku objevíme...“

Wan znovu plivl na panel a odpojil se; celá stěna byla plná skvrn po známkách jeho nespokojenosti. Měl rád, když doktor recitoval poezii, ale už ne tolik, když o ní mluvil. U nejbáznivějších Mrtvých, jako čtrnáctka a padesát sedmička, neměl jak ovlivnit, co budou dělat. Odpovídali mu jenom zřídka a skoro nikdy k věci, a člověk buď poslouchal, co zrovna říkají, nebo je vypnul.

Už bylo skoro načase, aby šel, ale zkusil to ještě jednou: jediného s trojmístným číslem, svého speciálního přítele Prcka Jima. „Ahoj, Wane.“ Ten hlas byl smutný a příjemný. Šimral ho v mozku jako to náhlé zamrazení strachu, které pociťoval v blízkosti Starých. „Jsi to ty, Wane, že?“

„To je ale hloupá otázka, Kdo jiný by to byl?“

„Jeden pořád doufá, Wane.“ Nastala chvilka ticha a potom se Prcek Jim znenadání rozchechtal. „Už jsem ti vyprávěl ten o knězi, rabínovi a dervišovi, kterým došlo jídlo na planetě udělané z vepřového?“

„Myslím, že ano, Prcku Jime, a já teď beztak nechci poslouchat vtipy.“

V neviditelném reproduktoru to chvilku cvakalo a bzučelo a potom Mrtvý řekl: „Pořád ta stará věc, Wane? Chceš si zase povídat o sexu?“

Chlapec dál zachovával lhostejný výraz, ale zmocnilo se ho známé rozechvění v podbřišku. „To bychom mohli, Prcku Jime.“

„Na svůj věk jsi pěkný chlívák, Wane,“ poznamenal Mrtvý a spustil: „Už jsem ti vyprávěl, jak mě málem sebrali za sexuální obtěžování? Bylo setsakra horko. Jel jsem nočním vlakem domů do Roselle Parku, když tu přistoupila ta holka, posadila se naproti mně přes uličku, zvedla nohy a začala se ovívat sukní. No co bys dělal? Čuměl jsem, víš? A ona v tom pokračovala a já jsem pořád čuměl, a nakonec si někde u Highlands postěžovala průvodčímu a ten mě z vlaku vyhodil. Víš, co na tom bylo legrační?“

Wana byl uchvácený. „Ne, Prcku Jime,“ vydechl.

„Legrační na tom bylo, že jsem předtím zmeškal svůj pravidelný spoj. Potřeboval jsem ve městě nějak zabít čas, a tak jsem si zašel na pornofilm. Panebože, dvě hodiny všech kombinací, jaké si jen dokážeš představit. Víc bych mohl vidět už jen proktoskopem, tak proč jsem se hrbil přes uličku, abych čuměl na její bílé kalhotky? A víš, co byla ještě větší sranda?“

„Ne, Prcku Jime.“

„Měla pravdu! Čuměl jsem, jasně že jo. Měl jsem za sebou přehlídku celých akrů rozkroků a cecků, ale nedokázal jsem odtrhnout oči od toho jejího! Jenže to pořád ještě nebylo to nejsrandovnější. Chceš, abych ti řekl to úplně nejsrandovnější?“

„Ano, prosím tě, Prcku Jime. Chci.“

„No, vystoupila z vlaku spolu se mnou. A odvedla mě k sobě domů, člověče, a dělali jsme to pořád dokola celou noc. Ani jsem nepostřehl její jméno. Co na to říkáš, Wane?“

„Říkám: Je to pravda, Prcku Jime?“

Odmilka. „Ech. Ne. Všechno pokazíš.“

Wan přísně řekl: „Já nechci vymyšlenou historku, Prcku Jime. Chci se dovědět fakta.“ Wan se zlobil a přemýšlel o tom, že by Mrtvého vypnul, aby ho potrestal, jenomže si nebyl jistý, koho by tím vlastně ztrestal. „Chtěl bych, abys byl hodný,“ přemlouval ho.

„No...“ Mysl bez těla chvíli cvakala, šeptala si pro sebe a probí-

rala se svými konverzačními gambity. Potom se ozvala: „Chceš vědět, proč divocí kačeři znásilňují své družky?“

„Ne!“

„Myslím, že to ve skutečnosti vědět chceš, Wane. Je to zajímavé. Nemůžeš pochopit chování primátů, dokud neporozumíš celému spektru rozmnožovacích strategií. I těm nezvyklým. I těm, které používají vrtejší. Ti také praktikují znásilnění, a víš, co dělají *Moniliformis dubius*? Ti znásilňují nejenom samice, ale i konkurenční samce. Zalepují je něčím jako sádrou, takže chudák Druhý červ ho nemůže vysunout!“

„Já tohle nechci slyšet, Prcku Jime.“

„Ale je to sranda, Wane! Určitě mu dali jméno ‚dubius‘, pochybný, právě proto!“ Mrtvý se mechanicky zasmál: *He-he! He-he!*

„Přestaň, Prcku Jime!“ Ale Wan už se nezlobil. Byl tím zaujatý. Bylo to jeho oblíbené téma, a ochota obšírně a rozmanitě o tom mluvit učinila z Prcka Jima Wanova oblíbence mezi Mrtvými. Wan rozbalil balíček s jídlem a mezi žvýkáním prohodil: „Co bych chtěl opravdu slyšet, Prcku Jime, je, jak je sbalit, prosím tě.“

Kdyby měl Mrtvý obličej, byla by na něm vidět úporná snaha nerozesmát se, ale řekl přátelsky: „Tak jo, brácho. Já vím, že pořád doufáš. Hele, už jsem ti říkal, že máš sledovat jejich oči?“

„Ano, Prcku Jime. Říkal jsi, že když se jim roztáhnou zorničky, znamená to, že jsou sexuálně vzrušené.“

„Správně. A zmínil jsem se o existenci sexuálně dimorfních struktur v mozku?“

„Myslím, že nevím, co to přesně znamená.“

„No, já taky ne, ale po anatomické stránce tomu tak je. Jsou jiné, Wane, uvnitř i zvenčí.“

„Prosím tě, Prcku Jime, pověz mi víc o těch rozdílech!“ Mrtvý mu vyhověl a Wan uchváceně poslouchal. Na loď mohl odejít kdykoliv a Prcek Jim mluvil neobvykle souvisle. Všichni Mrtví měli vybraná témata, na která se v řeči soustředili, jako by každý z nich

uvázl s jednou velkou myšlenkou v hlavě. Ale ani při oblíbeném tématu od nich člověk nemohl pokaždé očekávat, že jejich promluva bude dávat smysl. Wan odsunul stranou mobilní zařízení, jímž ho chytávali – když bylo zapnuté – a lehl si na podlahu na břicho s bradou podepřenou rukama, zatímco Mrtvý tlachal a vzpomínal a vysvětloval namlouvání, obdarovávání a svádění.

Bylo to fascinující, i když to Wan slyšel už dřív. Poslouchal, dokud Mrtvý nezaváhal, nezvolnil a nezmlkl. Potom chlapec řekl, aby si potvrdil teorii:

„Pouč mě, Prcku Jime. Četl jsem knihu, ve které muž a žena souložili. On ji uhodil do hlavy a souložil s ní, zatímco byla v bezvědomí. Mně to připadá jako efektivní způsob ‚lásky‘, ale v jiných případech to zabírá daleko delší čas. Proč je tomu tak?“

„To nebyla láska, brácho. To bylo to, o čem jsem ti vyprávěl. Znásilnění. Znásilnění je u lidí špatný nápad, i když u divokých kačen funguje.“

Wan přikývl a pobízel ho k pokračování: „Proč, Prcku Jime?“

Odmuka. „Znázorním ti to matematicky, Wane,“ řekl Mrtvý konečně. „Atraktivní sexuální objekty lze definovat jako ženy, ne víc než o pět let mladší než ty, a ne víc než o patnáct let starší. Ta čísla jsou normalizovaná vzhledem k tvému současnému věku a jenom přibližná. Atraktivní sexuální objekty mohou být dále charakterizovány vizuálními, čichovými, hmatovými a sluchovými vlastnostmi, které tě stimulují, v sestupném váženém pořadí důležitosti a v závislosti na pravděpodobnosti přístupnosti. Rozumíš mi zatím?“

„Ani ne.“

Odmuka. „No, to nevádí. Teď dávej pozor. Na základě těchto čtyř předběžných rysů tě budou některé ženy přitahovat. Až do chvíle kontaktu se nedozvíš o jiných rysech, které tě mohou odpuzovat, uškodit ti nebo ti zkaží erekci. 5/28 subjektů bude menstruuovat. 3/87 budou mít kapavku, 2/95 syfilis. 1/17 bude mít nadměrné tělesné ochlupení, skvrny na kůži nebo jiné fyzické deformace ukryté pod

oblečením. A nakonec 2/71 se budou při násilném styku chovat agresivně, 1/16 bude nepříjemně páchnout, 3/7 se budou znásilnění vzpírat do té míry, že z něj nebudeš mít potěšení; tohle jsou subjektivní hodnoty kvantifikované tak, aby odpovídaly tvému známému psychologickému profilu. A když tyhle zlomky sečteme, vyjde nám pravděpodobnost větší než šest ku jedné, že ti znásilnění nepřinese maximální potěšení.“

„Takže nesmím souložit se ženou, dokud ji nepřemluvíš?“

„Správně, chlapče. Nemluvě o tom, že opak je protizákonný.“

Wan chvíli zamyšleně mlčel a potom ho napadlo zeptat se: „Je to všechno pravda, Prcku Jime?“

Potěšené zachechtání. „Tentokrát jsem tě dostal, kluku! Do posledního slovíčka.“

Wan se nafoukl jako žabí huba. „To nebylo moc vzrušující, Prcku Jime. Vlastně mi to zkazilo erekci.“

„A co jsi čekal, kluku?“ opáčil Prcek Jim mrzutě. „Vyzval jsi mě, abych si nevymýšlel. Proč jsi tak nepříjemný?“

„Připravuju se k odletu. Nemám moc času.“

„Nemáš ani nic jiného!“ zahihňal se Prcek Jim.

„A ty nemáš nic, co bych chtěl slyšet,“ prohlásil Wan krutě. Všechny je odpojil, rozzlobeně odešel do lodě a stiskl ovladač startu. Nenapadlo ho, že se choval hrubě k jediným přátelům, které ve vesmíru má. Nikdy ho nenapadlo, že na jejich pocitech záleží.

2

Na cestě k Oortovu oblaku

Velkou událostí dvanáctistého osmdesátého druhého dne našeho výletu na cizí účet do Oortova oblaku byla pošta. Vera vesele zazvonila a všichni jsme si ji přišli vyzvednout. Bylo tam šest dopisů od slavných filmových hvězd pro moji nadřzenou švagrovou – tedy, nejsou to všechno filmové hvězdy. Jsou to jenom slavní a dobře vypadající náfukové, kterým píše, protože jí je teprve čtrnáct a potřebuje nějaké muže, o nichž by snila a kteří, jak si myslím, jí odepisují, protože jim tiskoví agenti poradili, že to přispívá k dobré publicitě. Dopis ze staré vlasti pro Paytera, mého tchána. Dlouhý a v němčině. Chtějí, aby se vrátil do Dortmundu a kandidoval na starostu nebo Bürgermeistera nebo něco podobného. Za předpokladu, že se vrátí živý, což není jisté ani u jednoho z nás čtyř. Ale oni to nevzdávají. Dva soukromé dopisy pro mou ženu Lurvy, předpokládám, že od bývalých známostí. A dopis pro nás všechny od chudáka vdovce po Trish Boverové, nebo možná od jejího manžela, podle toho, jestli pokládáte Trish za živou, nebo za mrtvou:

Našli jste nějaké stopy po Trishině lodi?

Hanson Bover

Stručné a jasné, nejspíš proto, že víc si dovolit nemůže. Řekl jsem Veře, aby mu poslala stejnou odpověď jako vždycky: „Ne, je nám líto.“ Měl jsem spoustu času postarat se o tuhle korespondenci, protože Paulu C. Hallovi, tedy mojí maličkosti, nepřišlo nic.

Já toho obvykle moc nedostávám, což je jeden z důvodů, proč hodně hraju šachy. Payter mi říká, že mám štěstí, že vůbec jsem členem výpravy, a předpokládám, že bych jím nebyl, kdyby do toho

nevložil své peníze a nefinancoval celou rodinu. A také své schopnosti, ale ty jsme do toho vložili všichni. Payter je potravinářský chemik. Já jsem stavební inženýr. Moje žena Dorema – je lepší jí tak neříkat, většinou jí říkáme „Lurvy“ – je pilotka. A zatraceně dobrá. Lurvy je mladší než já, ale strávila šest let na Gatewayi. Nikdy neudělala terno, zůstala skoro švorc, ale hodně se toho naučila. A nejenom o pilotáži. Někdy se dívám Lurvy na předloktí s pěti vesmírnými náramky, každý za jednu její výpravu z Gatewaye, a na její ruce, pevné a jisté při řízení lodě, teplé a rozechřívající, když se navzájem dotýkáme... O tom, co na Gatewayi prožila, mnoho nevím. A možná bych ani neměl vědět.

Další je její nezletilá nevlastní sestra Janine. Jo, Janine! Někdy se chová na čtrnáct, někdy na čtyřicet. Když je jí čtrnáct, píše sentimentální dopisy filmovým hvězdám a hraje si se svými hračkami – s ošoupaným vycpaným pásovcem, s modlitebním vějířem Heechee (pravým) a s ohnivou perlou (falešnou), které jí otec koupil, aby ji na tu cestu navnadil. Když je jí čtyřicet, většinou by si ráda hrála se mnou. A tak tady žijeme. Namačkání jeden na druhém na tři a půl roku. Děláme, co je v našich silách, abychom nemuseli vraždit.

Nejsme ve vesmíru jediní. Jednou za uherský rok dostaneme zprávu od nejbližších sousedů, od tritonské základny nebo průzkumné lodě, která zabloudila. Jenže Triton i s Neptunem se na své dráze nacházejí daleko od nás – než přišla odpověď na zprávu, trvalo to tři týdny. A průzkumníci neměli energii na to, aby jí plýtvali právě na nás, i když se momentálně nacházeli pouhých padesát světelných hodin daleko. Nebylo to jako přátelský pokec přes živý plot zahrádky.

A tak jsem si krátil čas tím, že jsem hodně hrál šachy s palubním počítačem.

Na cestě do Oortova oblaku toho není moc na práci kromě hrání her, a navíc to je dobrý způsob, jak se nenechat zatáhnout do

války mezi dvěma ženami, jež v naší lodi neustále zuří. Snesu tchána, když musím. Ten se drží stranou, jak to jen ve čtyřech stech krychlových metrech jde. Nedokážu ale vždycky vystát jeho dvě ztřeštěné dcery, i když je mám rád obě.

Všechno by se to dalo snášet líp, kdybychom měli víc prostoru – to jsem si namlouval – ale nedá se vyrazit na uklidňující procházku okolo bloku, když jste zavření v kosmické lodi. Jednou za čas krátký výstup do vesmírného prostoru kvůli kontrole přivěšených nákladů, to ano, a potom se mohu rozhlédnout kolem sebe – Slunce je stále nejjasnější hvězda ve svém souhvězdí, ale jenom o chloupek; Sirius před námi je jasnější, stejně jako Alfa Centauri po straně pod ekliptikou. Ale na to byla jenom hodina času a potom hupky zpátky do lodě. Nijak přepychové lodě. Lidmi vyrobená starožitnost, u níž se nikdy nepočítalo s delší než šestiměsíční výpravou a ve které musíme zůstat namačkaní tři a půl roku. Panebože! Museli jsme být blázni, že jsme se do toho pustili. K čemu vám je pár milionů dolarů, když vás jejich získání dožene k šílenství?

S naším palubním mozkiem se dalo vyjít mnohem snadněji. Když jsem s ním hrál šachy, nahrbený nad pultem s velkými sluchátky na uších, dokázal jsem Lurvy a Janine odfiltrovat. Mozek se jmenoval Vera, což byl jenom takový můj nápad a neměl nic společného s jejím, totiž jeho pohlavím. Nebo s její pravdomluvností, protože jsem jí dal instrukce, že se mnou smí občas zažertovat. Když byla Vera propojená s velkými počítači na oběžné dráze kolem Země, byla nesmírně chytrá. Jenže vzhledem k pětadvacetidenní konverzační prodlevě s nimi nemohla vést konverzaci, a tak když neměla spojení, byla nesmírně hloupá...

„Pěšec na h4, Vero.“

„Děkuji...“ Dlouhá odmlka, než zkontrolovala moje parametry, aby se ujistila, s kým mluví a co má dělat. „Paule. Střelec bere jezdcu.“

Dokázal jsem Veru v šachu roznést na kopytech, pokud nešvindlovala. Jak švindlovala? No, poté co jsem nad ní vyhrál možná dvě stě

partií, ona vyhrála jednu. A potom jsem vyhrál padesát a pak ona vyhrála jednu a ještě další, a dalších dvacet her jsme byli zhruba vyrovnaní a nakonec mi to začala natírat pokaždé. Dokud jsem nepřišel na to, jak to dělá. Vysílala postavení na šachovnici a své plány velkým počítačům na Zemi a potom, když jsme přerušili hru, jak se občas stávalo, protože mě Payter nebo některá ze žen odvolali, měla čas si od Síťové Very nechat poslat kritiku svých plánů a návrhy na zlepšení strategie. Velké stroje Veře sdělily, jakou moji strategii předpokládají a jak jí čelit; a když to Síťová Vera odhadla správně, Palubní Vera mě dostala. Neobtěžoval jsem se jí v tom bránit. Jednoduše jsem už nepřerušoval hry a po čase jsme odletěli tak daleko, že neměla dost času obstarat si pomoc a já jsem zase začal vyhrávat každou partii.

A šachové partie byly asi tak jediné hry, které jsem těch tři a půl roku vyhrával. Rozhodně jsem nemohl vyhrát nic ve velké hře, která setrvale probíhala mezi mou ženou Lurvy a její nadřzenou čtrnáctiletou nevlastní sestrou Janine. Starý Payter je zplodil s velkým odstupem a Lurvy se snažila být Janine matkou, zatímco ta se snažila být Lurviným nepřítelem. A dařilo se jí to. Nebyla to všechno Janinina chyba. Lurvy si třeba dala několik panáků – to byl její způsob, jak zahánět nudu – a pak zjistila, že si Janine vyčistila zuby jejím kartáčkem, nebo že Janine sice neochotně udělala, co jí bylo uloženo, a vyčistila kout pro přípravu jídla dřív, než začal smrdět, ale nevyhodila organické zbytky do digesteru. A už to jelo. Občas sehrály ritualizované představení s ženskými hovory prokládanými výbuchy...

„Ty modré kalhoty se mi na tobě opravdu líbí, Janine. Chceš, abych na nich povolila šev?“

„No tak tloustnu, no, to tím chceš říct? Je to lepší než se celou dobu opíjet do zblbnutí!“ – a už si navzájem vjížděly do vlasů. A já jsem se znovu uchýlil k hraní šachů s Verou. Byla to jediná bezpečná věc, kterou jsem mohl udělat. Pokaždé, když jsem se pokoušel

zasáhnout, dosáhl jsem okamžitého úspěchu jenom v tom, že se obě spojily proti mně: „Ty mužské šovinistické prase, co kdybys podlahu v kuchyni vydrhl *ty?*“

Zvláštní na tom je, že jsem je měl obě rád. Samozřejmě každou jinak, i když mi činilo potíže vysvětlit to Janine.

Když jsme se na výpravu přihlásili, řekli nám, do čeho jdeme. Kromě běžného psychiatrického školení o dlouhých letech jsme všichni čtyři během předletové přípravy absolvovali přes deset hodin pohovorů, a to, co psychiatr řekl, se dalo shrnout do věty „dělejte, co umíte“. Vypadalo to, že se v rámci stmelování rodiny budu muset naučit převzít funkci rodiče. Payter byl příliš starý, třebaže biologickým otcem byl on. Lurvy, jak se dalo od bývalého pilota z Gateway očekávat, nebyla domácí typ. Zůstalo to na mně; to dal psychiatr velmi jasně najevo. Jenom neřekl jak.

A tak jsem byl ve svých jednačtyřiceti tady, bambilion šest kilometrů od Země, daleko za dráhou Pluta, asi patnáct stupňů mimo rovinu ekliptiky, snažil jsem se nevyspat se svou švagrovou, smířit se se svou ženou a udržovat příměří s tchánem. S takovými věcmi v hlavě jsem se budil (pokaždé, když jsem mohl jít spát), abych prostě jen přežil další den. Abych je vyhnal z hlavy, pokoušel jsem se myslet na dva miliony dolarů pro každého, které po dokončení mise dostaneme. Když ani tohle nezabralo, pokoušel jsem se přemýšlet o dlouhodobém významu naší výpravy nejenom pro nás, ale i pro všechny živé lidi. To byla dostatečně reálná myšlenka. Jestli to klapne, zabráníme smrti většiny lidstva vyhladověním.

To bylo bezesporu důležité. Občas to člověku dokonce *připadalo* důležité. Jenže právě lidská rasa nás nacpala do tohoto smrdutého koncentračního tábora na dobu, která se zdála jako věčnost; a byly chvíle, kdy jsem – víte – svým způsobem doufal, že lidstvo *vymře* hladem.

*

1283. den. Právě jsem se probouzel, když jsem zaslechl, jak si Vera pro sebe pípá a cvaká, což dělává, když přichází zpráva o nějaké akci. Rozepnul jsem spací pytel a vyklouzl z našeho odděleného prostoru, ale nad tiskárnou už visel starý Payter.

Skřípavě zaklel: „*Gott sei dammt!* Mění se nám kurs.“ Chytil jsem se madla a přitáhl se blíž, abych viděl, ale Janine, jež se dosud usilovně prohlížela v nástěnném zrcadle, jestli se jí na tvářích neobjevily bedřary, mě předběhla. Strčila hlavu před Payterovu, přečetla si zprávu a opovržlivě se odsunula pryč. Payter na chvílku sevřel ústa a potom se nakvašeně zeptal: „Tebe to nezajímá?“ Janine nepatrně pokrčila rameny, aniž by se na něj podívala.

Lurvy se soukala z našeho privátu za mnou a zapínala si spodky. „Nech ji být, tati,“ ozvala se. „Paule, běž na sebe hodit nějaké oblečení.“ Bylo lepší udělat, co chtěla, a kromě toho měla pravdu. Nejlepší způsob, jak se vyhnout problémům s Janine, byl chovat se jako puritán. Než jsem ze zmuchlaného spacáku vylovil kraťasy, měla Lurvy zprávu přečtenou. To se jevilo celkem rozumné; byla přece náš pilot. Zvedla hlavu a zazubila se. „Paule! Asi v jedenáct hodin musíme provést korekci, a možná už je poslední! Uхни,“ nařídila Payterovi, jenž stále visel nad terminálem, a přitáhla se dolů, aby se pustila do práce na klávesách Veřina kalkulátoru. Dívala se, jak se vykreslují dráhy, stiskla tlačítko řešení a potom zavýskla: „Třiašedmdesát hodin a osm minut do přistání!“

„Tohle jsem mohl udělat já,“ postěžoval si její otec.

„Nebruč, tati! Tři dny, a jsme tam. Vždyť bychom to měli být schopní vidět v teleskopu, až se otočíme!“

Janine, znovu zaměstnaná ohmatáváním tváří, přes rameno prohodila: „Viděli bychom to už *měsíce*, kdyby někdo neulomil velký teleskop.“

„Janine!“ Lurvy uměla nádherně krotit zlost – když toho tedy byla zrovna schopná – a tentokrát se jí podařilo udržet ji pod kontrolou. Klidným a rozumným hlasem prohlásila: „Neřekla bys, že

tohle je příležitost k radosti místo k vyvolávání hádek? Určitě bys to řekla, Janine. Navrhuji, abychom si připili – a ty také.“

Spěšně jsem se do toho vmísil, zatímco jsem si zapínal opasek – zbytek tohoto scénáře jsem znal nazpaměť: „Budeš používat chemické rakety, Lurvy? Dobře, v tom případě Janine a já budeme muset jít ven a zkontrolovat přivěšené náklady. Co kdybychom se napili, až se vrátíme?“

Lurvy se zářivě usmála. „Dobrý nápad, drahoušku. Ale my s tátou si možná dáme jednoho malého panáka hned – a potom se k vám přidáme ještě na jednu rundu, jestli budete chtít.“

„Navlékni si skafandr,“ rozkázal jsem Janine, abych předešel možným provokativním poznámkám z její strany. Očividně se pro tuto chvíli rozhodla zaujmout smířlivý postoj, protože pokyn beze slova splnila. Zkontrolovali jsme si navzájem utěšnění, nechali Lurvy a Paytera, aby nás zkontrolovali podruhé, natěsnali jsme se jeden po druhém do východu a vyhoupli se na svých lanech do vesmírného prostoru. První věc, kterou jsme oba udělali, byla, že jsme se podívali k domovu. Nebylo to příliš uspokojivé; Slunce bylo jen jasná hvězda a Zemi nebylo vidět vůbec, ačkoliv Janine obvykle tvrdila, že ji vidí. Druhá věc byla podívat se k továrně na potraviny, ale tam jsem nespátřil nic. Jedna hvězda vypadá velmi podobně jako druhá, zejména ty v oblasti těsně nad hranicí viditelnosti, jakých je na obloze padesát nebo šedesát tisíc.

Janine pracovala rychle a efektivně. Proklepávala šrouby velkých iontových motorů připevněných na bocích naší lodě, zatímco já jsem kontroloval pevnost ocelových držáků. Janine ve skutečnosti nebyla špatná holka. Ano, bylo jí čtrnáct a snadno se sexuálně vzrušila, ale vůbec nebyla její chyba, že neměla k dispozici žádnou vhodnou osobu, na které by si cvičila, jak být ženou. Kromě mě, a ještě méně vhodně svého otce. Všechno bylo v pořádku, jak jsme víceméně najisto očekávali. Když jsem skončil, už čekala u pahýlu držáku velkého teleskopu a měřítkem její dobré nálady bylo, že nepoznámala

nic o tom, kdo jej v záchvatu šílenství ulomil a nechal odplout. Nechal jsem ji, aby se vrátila do lodě přede mnou, a dopřál jsem si několik minut vznášení venku. Ne snad proto, že bych ten výhled nějak výjimečně obdivoval. Akorát těch několik minut ve volném vesmíru byl zhruba jediný čas za celých tři a půl roku, kdy jsem si aspoň vzdáleně mohl představovat, že jsem sám.

Stále jsme se pohybovali rychleji než tři kilometry za sekundu, ale to se pochopitelně nedalo poznat, když kolem nás nebylo nic, s čím bychom to mohli porovnat. Spíš jsme měli pocit, že se nepohybujeme vůbec. Ten pocit jsme měli celých tři a půl roku. Jedna z historiek starého Petera – on to vyslovuje „Payter“ –, které jsme celou dobu poslouchali, pojednávala o jeho otci, werwolfovi SS. Když Válka skončila, nemohlo být werwolfovi víc než šestnáct. Jeho zvláštním úkolem byla přeprava proudových motorů k peruti Luftwaffe, jež byla čerstvě vyzbrojena letouny Me-210. Payter tvrdí, že jeho otec až do smrti želel toho, že nedopravil motory k peruti včas, aby mohla zasolit lancasterům a B-17 a změnit výsledek války. Všichni jsme si mysleli, že je to hodně legrační – aspoň když jsme to slyšeli poprvé. Ale to ještě nebyla ta pravá legrace. Pravá legrace byla, jak je ten starý nacista převážel. Se spřežením. Jenže ne koní. Volů. A dokonce ani ne na voze – měl na to smyk! Nejnovější a nejmodernější proudové motory své doby – a jejich nasazení do operační služby zajišťoval kluk s vrbovým prutem brodící se kravinci.

Když jsem tam tak visel, zatímco jsme se ploužili vesmírem na cestě, kterou by loď Heechee dokázala zvládnout za jeden den – kdybychom nějakou měli a kdybychom ji dokázali přimět, aby dělala, co chceme –, do jisté míry jsem s Payterovým tátou soucítit. Nebyli jsme na tom o mnoho odlišněji. Jediné, co chybělo, byly kravince.

1284. den. Změna kursu proběhla velmi hladce, poté co jsme se všichni pracně připojili k systémům podpory života a vklínili se do

anti-g sedadel, úhledně obložený pouzdry se vzduchem a s přístroji pro sledování životních funkcí. Vzhledem k nepatrné změně vektoru rychlosti, kterou korekce obnášela, to sotva stálo za tu námahu. Nemluvě o tom, že pět tisíc astronomických jednotek od domova by nám systémy podpory života byly k malému užítku, kdyby se něco pokazilo natolik, abychom je potřebovali. Ale provedli jsme to podle předpisů, protože jsme to tak dělali už tři a půl roku.

A poté co jsme se obrátili a chemické rakety odvedly svou práci, vypnuly se a nechaly zase pracovat iontové motory, a poté co Vera po nějakém tom přežvykování a cvakání váhavě oznámila, že všechno vypadá dobře, pokud může říci, což samozřejmě definitivně rozhodne až potvrzení ze Země za několik týdnů – jsme to uviděli! Lurvy byla ze sedadla a u obrazovky první a zaostřila na to během několika sekund.

Viseli jsme okolo a zírali na to. Továrna na potraviny!

Na stínítku se nepříjemně třepala, protože bylo obtížné udržet ji v hledáčku. I iontová raketa vyvolává nějaké vibrace lodě a nacházeli jsme se ještě daleko. Ale byla tam. Leskla se lehce modře v temnotě protkнутé hvězdami a měla zvláštní tvar. Velká byla jako kancelářská budova a z větší části tvořila úzký obdélník. Ale jeden konec byl zakulacený a na straně byl jakoby vykousnutý dlouhý zakřivený kousek. „Myslíte si, že do ní něco narazilo?“ nadhodila Lurvy s obavami.

„Ani v nejmenším,“ prohlásil úsečně její otec. „Takhle byla postavená! Co my víme o konstrukcích Heechee?“

„Jak to víš?“ zeptala se Lurvy, ale její otec na to neodpověděl. Ani nemusel; všichni jsme věděli, že to nemá jak vědět, že ho k těm sloům žene naděje, protože jestli je továrna poškozená, bude to průšvih. Naše prémie za samotný let nebyly špatné, ale naděje na opravdový výdělek, na výdělek, který by nám zaplatil sedm let trápení na cestě tam a zpátky, spočívala v tom, že továrna na potraviny bude provozuschopná. Nebo aspoň prostudovatelná a okopírovatelná.

„Paule!“ vyhrkla Lurvy náhle. „Podívej se na bok, který se právě odvrací – nejsou to lodě?“

Mžoural jsem a snažil se rozeznat, co tam vidí. Na dlouhé přímé straně artefaktu se nacházelo půl tuctu vyboulenin, tři nebo čtyři menší, dvě hodně velké. Pokud jsem mohl posoudit, vypadaly jako ty, které jsem viděl na obrázcích z asteroidu Gateway. Jenže... „Ty jsi byla prospektor,“ řekl jsem. „Co si myslíš?“

„Myslím si, že jsou. Ale proboha, viděl jsi ty dvě krajní? Jsou obrovské. Letěla jsem v jedničkách a trojkách a viděla spoustu pětěk. Ale nic takového! Do těch by se vešlo, já nevím, možná padesát lidí! Kdybychom měli takovéhle lodě, Paule... kdybychom měli takovéhle lodě...“

„Kdyby, kdyby,“ zavrčel její otec. „Kdybychom měli takovéhle lodě a kdybychom je dokázali přimět, aby letěly, kam chceme, ano, svět by byl náš! Doufejme, že ještě fungují. Doufejme, že funguje aspoň nějaká část továrny!“

„Bude, otče,“ zazněl za námi sladký hlásek, a když jsme se otočili, spatřili jsme Janine, jedním kolenem zachycenou pod hadicí digesteru, jak drží placatku naší nejlepší pravé domácí recyklované, obilí prosté kořalky. „Řekla bych, že tohle *opravdu* volá po oslavě.“ Usmála se.

Lurvy se na ni zamyšleně zadívala, ale sebeovládání ji nezradilo a jenom řekla: „To je dobrý nápad, Janine. Pošli to dokola.“

Janine si dala decentní dámský doušek a podala placatku otci. „Napadlo mě, že byste si ty a Lurvy možná rádi dali šlofíka,“ prohodila, když přestala kašlat – k pití tvrdého alkoholu se dostala teprve o svých čtrnáctých narozeninách a ještě jí to nechutnalo. Trvala na tom jenom proto, že to byla výsada dospělých.

„Dobrý nápad,“ přikývl Payter. „Už jsem vzhůru, no, skoro dvacet hodin. Měli bychom být všichni odpočatí, až přistaneme,“ dodal a předal láhev mé ženě. Ta prolila zkušeným hrdlem dvě unce a řekla:

„Já vlastně ještě nejsem ospalá. Víte, co bych ráda udělala? Ráda bych si znovu přehrála pásku Trish Boverové.“

„Propána, Lurvy! TU jsme všichni viděli už bambilionkrát!“

„Já vím, Janine. Nemusíš se dívat, jestli nechceš, ale mně pořád vrtá hlavou, jestli jedna z těch lodí není Trishina a... zkrátka se na ni chci podívat ještě jednou.“

Janine sevřela ústa, ale geny byly silné, a když chtěla, dokázala se ovládat stejně dobře jako její sestra. To byla jedna z věcí, které u nás vyhodnocovali, než nás na misi vzali. „Já to spustím,“ řekla a vmáčkla se k Veřině klávesnici. Payter zavrtěl hlavou, odebral se do svého odděleného prostoru a zatáhl za sebou harmonikově složenou zástěnu, aby nás odstříhl. My ostatní jsme se shlukli u pultu. Protože to byla páska, mohli jsme mít obraz i zvuk. Obojí asi za deset sekund s praskáním naskočilo a my jsme viděli ubohou naštvanou Trish Boverovou, jak říká do kamery poslední slova, která od ní kdo kdy slyšel.

Tragédie po čase ztrácí na tragičnosti a my všichni jsme tu pásku slyšeli tři a půl roku. Přehrávali jsme si ji každou chvíli a dívali se na scény, které zabírala příruční kamerou. A dívali jsme se na ně. Dívali jsme se na ně při pozastaveném obrazu a zvětšeně, ale ne proto, že bychom si mysleli, že z nich vydolujeme víc informací, než už získali lidé z Korporace Gateway, i když člověk nikdy neví. Jenom jsme se chtěli znovu ujistit, že to všechno za to stojí. Ta pravá tragédie byla, že Trish nevěděla, co našla.

„Tohle je Zpráva o průběhu mise nula sedmdesát čtyři dé devatenáct,“ spustila docela pevně. Na jejím smutném, ohromeném obličejí se dokonce objevila snaha o úsměv. „Podle všeho mám průšvih. Skončila jsem u nějakého artefaktu Heechee, přistála jsem a teď nemůžu pryč. Rakety přistávacího modulu fungují. Ale hlavní palubní deska ne. A já tady nechci zůstat, dokud neumřu hladem.“ Umřít hladem! Když vědátři prozkoumali Trishiny fotky, identifikovali, co artefakt je – továrna na potraviny CHON, kterou hledali.

Ale otázka, jestli to stojí za to, zůstávala stále otevřená, a Trish si to rozhodně nemyslela. Myslela si, že tam zemře, a to kvůli ničemu, že dokonce ani nevyinkasuje odměnu za výpravu. A nakonec se pokusila o návrat v přistávacím modulu.

Vlezla do přistávacího modulu, nasměrovala jej ke Slunci, spustila motory a vzala si prášek. Spolykala spoustu prášků; všechny, co měla. Potom nastavila mrazničku na maximální výkon a zavřela se do ní. „Rozmrazte mě, až mě najdete,“ řekla, „a nezapomeňte na moji odměnu.“

Možná na ni někdo bude pamatovat. Až ji najdou. *Jestli* ji najdou. Což bude pravděpodobně tak za deset tisíc let. Ve chvíli, kdy její slaboučkou rádiovou zprávu někdo uslyšel, snad při pětistém automatickém opakování, bylo příliš pozdě, než aby to pro Trish mělo význam; už neodpověděla.

Vera dokončila přehrávání pásky, a když obrazovka zhasla, v tichosti ji zase uložila. „Kdyby Trish byla opravdový pilot, a ne jeden z těch prospektorských hazardérů, co vlezou dovnitř, zmáčknou knoflík a nechají loď dělat si, co chce, věděla by o něčem lepším,“ prohlásila Lurvy, nikoliv poprvé. „Místo aby namířila přistávací modul přímo ke Slunci, vydala by se šikmo proti směru oběhu, aby se zbavila části momentu setrvačnosti.“

„Děkuji, raketová pilotní expertko,“ opáčil jsem, také nikoliv poprvé. „Takže by mohla počítat s tím, že na vnitřní okraj pásma asteroidů doletí o hodně dřív, že? Možná dokonce už za šest nebo sedm tisíc roků.“

Lurvy pokrčila rameny. „Jdu do postele,“ řekla a dorazila poslední hlt z placatky. „Co ty, Paule?“

„Ale no tak!“ vmísila se do hovoru Janine. „Chtěla jsem, aby mi Paul pomohl zopakovat si zážehové postupy iontových motorů.“

Lurvy byla rázem ve střehu. „Určitě ho k tomu potřebuješ? Neřvař se uraženě, Janine. Už sis to opakovala mnohokrát, a navíc je to Paulova práce.“

„Co když Paul zrovna nebude použitelný?“ namítla Janine. „Jak máme vědět, že záchvat šílenství nepřijde zrovna v době, kdy to budeme potřebovat udělat?“

No, to nemohl vědět nikdo, a já jsem dokonce dospíval k názoru, že záchvat přijde. Přicházel v cyklech po sto třiceti dnech, plus minus nějakých čtrnáct dní. Už jsme se tomu blížili. Ozval jsem se: „Já jsem opravdu trochu unavený, Janine. Slibuji ti, že si to projedeme zítra.“ Nebo kdykoliv bude vzhůru někdo z ostatních – to podstatné bylo nezůstat s Janine o samotě. Překvapilo by vás, jak obtížně se to na lodi o celkovém objemu motelového pokoje dá zařídit. Vlastně ne obtížně. Je to prakticky nemožné.

Ale ve skutečnosti jsem unavený nebyl, a když pak Lurvy byla naskládána vedle mne a nevnímala, dech příliš tichý, než aby se dal nazvat chrápáním, ale přece jen prozrazující spánek, pohodlně jsem se ve spacáku natáhl a rekapituloval si, co dobrého nás potkalo. Potřeboval jsem to udělat aspoň jednou denně. Pokud jsem dokázal najít něco k rekapitulaci.

Tentokrát jsem našel jednu přesvědčivou věc. Víc než čtyři tisíce astronomických jednotek je dlouhá cesta – a to tu vzdálenost počítáme vzdušnou čarou. Nebo spíš po dráze letícího fotonu, protože mluvit o vzduchu v téměř mezihvězdném prostoru není právě na místě. Zaokrouhleme to na půl bilionu kilometrů. A letíme po spirále, což znamená že než jsme sem doletěli, opsali jsme větší část jednoho oběhu kolem Slunce. Neurazili jsme tedy dráhu pouhých 25 světelných dní, nýbrž víc než 60. A přestože náš pohon běžel celou cestu, ani zdaleka jsme se nepřiblížili rychlosti světla. Tři a půl roku... a celou cestu nás strašila myšlenka: Ježišmarjá, co když někdo odhalí princip heecheeského pohonu dřív, než tam doletíme? Nám by to nepomohlo ani trochu. Trvalo by mnohem déle než tři a půl roku, než by stihli provést všechny věci, které provést chtěli, kdyby se to podařilo. A hádejte, kde by se na seznamu těch věcí nacházel úkol přiletět si pro nás.

Takže ta dobrá věc, kterou jsem si našel, abych se jí zaobíral, byla, že aspoň nezjistíme, že cesta nebyla k ničemu, protože už tam skoro jsme!

Jediné, co zbývalo, bylo přivázat k továrně velké iontové motory... zjistit, jestli funguje... zahájit dlouhou zpáteční cestu a postrkovat tu věc k Zemi... a nějak přežít, než se tam dostaneme. Počítejme s dalšími, ééé, čtyřmi roky...

Vrátil jsem se k utěšování se myšlenkou, že už tam skoro jsme.

Nápad těžit potraviny z komet nebyl nový, přišel s ním Krafft Ehrlicke někdy po roce 1950, až na to, že navrhoval, aby je lidé osídlili. Dávalo to smysl. Přivezte s sebou trochu železa a stopových prvků – železo, abyste si vybudovali bydliště, stopové prvky, aby proměnily šlichtu CHON v lotrinský quiche nebo v hamburger – a můžete z potravin okolo sebe žít donekonečna. Protože z nich jsou komety udělány. Trocha prachu, něco kamení a spousta zmrzlých plynů. A které jsou to plyny? Kyslík. Dusík. Vodík. Oxid uhličitý. Voda. Metan. Amoniak. Stále dokola stejné čtyři prvky. CHON. Uhlík, vodík, kyslík, dusík, a co tedy ve skutečnosti znamená CHON?

Komety jsou udělány ze stejných věcí, z nichž jste uděláni i vy, a C-H-O-N tedy znamená i „jídlo“.

Oortův oblak byl tvořen miliony megatunových porcí šlichty. Na Zemi žilo deset nebo dvanáct miliard hladových lidí, kteří se na něj dívali a mlsně se olizovali.

Stále se vedla spousta sporů o tom, co komety tam v tom oblaku dělají. Pořád bylo sporné, jestli vůbec tvoří rodiny. Öpik před sto lety tvrdil, že více než polovina všech pozorovaných komet zapadá do dobře definovaných skupin, a basta, a od té doby to tvrdili i jeho následovníci. Whipple prohlásil, že je to nesmysl a neexistuje identifikovatelná skupina, která by obsahovala víc než tři komety. A totéž prohlašovali *jeho* následovníci. Potom přišel Oort a snažil se v tom

všem nějak vyznat. Jeho nápad byl, že Sluneční soustavu obklopuje obří obal tvořený kometami, Slunce jednou za čas nějakou vychýlí a ta se střemhlav přičítí do perihelia. A my pak máme Halleyovu kometu nebo tu, která prý byla betlémskou hvězdou, nebo nějakou jinou. Potom se parta chlápků jala tu představu převracet ze všech stran s otázkou, proč by se zrovna něco takového mělo stát. Ukázalo se, že nemůže – pokud v Oortově oblaku předpokládáte Maxwellovo rozdělení. Dokonce když předpokládáte normální rozdělení, musíte současně počítat s tím, že žádný Oortův oblak neexistuje. Nemůžete z Oortova oblaku dostat pozorované téměř parabolické dráhy; tak pravil R. A. Lyttleton. Ale pak někdo řekl: No a kdo tvrdí, že rozdělení nemůže být ne-maxwellovské? A to se také prokázalo. Oblak je žmolkovitý. Jsou v něm shluky komet a vedle toho velké oblasti prostoru prakticky bez komet.

A přestože nemůže být pochyb o tom, že Heechee umístili svůj stroj tak, aby se pásl na žírných kometárních pastvinách, stalo se to před mnoha sty tisíci let a dnes se nacházel na svého druhu kometární poušti. Jestli ještě pracoval, zbývalo mu toho ke zpracování málo. (Že by je všechny spořádal?)

Usnul jsem během úvah, jak asi budou chutnat potraviny CHON. Nemohou být o moc horší než to, co jsme jedli posledního tři a půl roku, což jsme byli hlavně recyklovaní my.

1285. den. Janine mě málem dostala. Hrál jsem šachy s Verou, vcelku spokojený, zatímco ostatní spali, když tu mi zezadu ovinula ruce kolem velkých sluchátek a zakryla mi oči. „Nech toho, Janine,“ řekl jsem. Když jsem se otočil, tvářila se trucovitě.

„Jenom jsem chtěla využít Veru,“ oznámila.

„K čemu? Další žhavý milostný dopis některé z tvých filmových hvězd?“

„Chováš se ke mně jako k dítěti,“ řekla. Kupodivu byla úplně oblečená; obličej měla umytý, vlhké vlasy přilípnuté vzadu ke krku.

Vypadala jako vzorná rozumná dospívající dívka. „Chtěla jsem si s Verou projít připojení motorů. Protože ty mi nepomůžeš.“

Jeden z důvodů, proč Janine letěla s námi, byl ten, že je chytrá – všichni jsme; musíme být, jinak by nás na misi nepřijali. A jedna z věcí, kde se její chytrost projevovala, byla, že to se mnou uměla. „No dobře,“ opáčil jsem. „Máš pravdu, co můžu namítat? Vero? Přeruš hru a pošli nám sem program, opatřit továrnu na potraviny pohonem.“

„Ovšem,“ řekla, „...Paule.“ A šachovnice zmizela. Na jejím místě Vera vytvořila hologram továrny na potraviny. Aktualizovala specifikace z teleskopických snímků, které jsme pořizovali, a tak ji ukázala kompletně i s oblakem prachu a hroudou špinavého ledu přilehlou k jedné straně. „Odstraň ten oblak, Vero,“ nařídil jsem, zákal zmizel a továrna na potraviny se ukázala jako technický výkres. „Dobře, Janine. Jaký je první krok?“

„Přistaneme,“ odpověděla okamžitě. „Doufáme, že kopie přistávacího modulu bude lícovat a zadokujeme. Pokud nezadokujeme, spojíme se s továrnou pomocí držáků na některém místě povrchu; v každém případě se loď stane pevnou součástí konstrukce, takže budeme moct využít našeho tahu k ovládní orientace.“

„A dál?“

„Všichni odmontujeme motor číslo jedna a připevníme ho k zadní části továrny – sem.“ Ukázala to místo na hologramu. „Podřídíme ho našemu ovládní odsud, a jakmile bude nainstalovaný, spustíme ho.“

„Navádění?“

„Vera nám poskytne souřadnice... já, promiň, Paule.“ Jak se volně vznášela, odplula z příhodné polohy vůči mně a Veře a chytila se mého ramene, aby se přitáhla. Ruku tam nechala. „Potom budeme stejný postup opakovat s ostatními pěti. Až jich bude v chodu všech šest na generátor využívající ^{239}Pu , budeme mít zrychlení dva metry za sekundu na druhou. Potom začneme roztahovat zrcadlové fólie...“

„Ne.“

„Jo, jasně, nejdřív zkontrolujeme všechny držáky, jestli drží i pod tahem; to považuju za samozřejmost. Potom přidáme solární energii, a až budeme mít všechny fólie napnuté, měli bychom se dostat na nějakých dva a čtvrt metru...“

„Zpočátku, Janine. Čím blíž Slunci budeme, tím větší výkon bude fotovoltaika mít. Dobře. Teď si probereme technické vybavení. Máš připevnit naši loď k trupu z kovu Heechee; jak to provedeš?“

Pověděla mi to a mluvila a mluvila; a hrome, znala to všechno. Jenomže mi sjela rukou z ramene, zasunula ji do podpaží, protáhla ji přes hrudník a začala jí bloudit sem a tam; neustále s vážným a soustředěným obličejem vykládala o parametrech svařování za studena a o kolimaci motorů, a hladila mě přitom na bříše. Čtrnáctiletá. Ale nevypadala na čtrnáct, nebyla na dotek jako čtrnáctiletá a nevoněla jako čtrnáctiletá – dopřála si z poslední čtvrtinky unce Lurvyna chanelu. Zachránila mě Vera, což bylo jedině dobře, protože už jsem ztrácel zájem zachránit se sám. Když Janine k jednomu z motorů přidávala vzpěru navíc, hologram se zasekl a ozvala se Vera: „Přišla služební zpráva. Mám ti ji přečíst... Paule?“

„Spust.“ Janine trochu stáhla ruku, hologram zhasl a obrazovka zobrazila zprávu:

Obrátili se na nás, abychom vás požádali o laskavost. Odhaduje se, že stotřicetidenní syndrom vypukne během nejbližších dvou měsíců. Ministerstvo zdravotnictví, školství a sociálních věcí si myslí, že ucelená reportáž vás čtyř, v níž popisujete továrnu na potraviny a zdůrazňujete, jak dobře se mise vyvíjí a jak je důležitá, by významně snížila napětí a následné škody. Držte se, prosím, přiloženého scénáře. Termín vyhotovení co nejdřív, aby bylo možné připravit a naplánovat vysílání tak, ať má co největší efekt.

„Mám ti dát scénář?“ zeptala se Vera.

„Spust – vytištěný,“ dodal jsem.

„Dobře... Paule.“ Obrazovka vybledla a zůstala prázdná, a tis-kárna začala vyplivovat potišťené listy papíru. Sbíral jsem je, abych si je přečetl, zatímco jsem Janine poslal vzbudit sestru a otce. Nic nenamítala. Hrozně ráda vyráběla program pro lidi doma, protože to vždycky znamenalo fanouškovské dopisy od slavných lidí pro od-vážnou mladou astronautku.

Scénář byl přesně takový, jak se dalo čekat. Naprogramoval jsem Veru, aby nám jej řádek po řádku odvíjela na obrazovce, ať jej za deset minut přečteme. Jenže to nebylo všechno. Janine trvala na tom, že jí sestra musí udělat vhodný účes, i Lurvy usoudila, že si musí udělat make-up, a Payter požadoval zastřížení vousů. Ode mne. Takže i se čtyřmi zkouškami jsme na televizní šot vyplácali šest hodin, o elektřině na celý měsíc nemluvě. Všichni jsme se shro-máždili před kamerou, tvářili se jako svorná rodina nadšená pro svou práci a vysvětlovali jsme, co budeme dělat, divákům, kteří to uvidí až za měsíc, kdy my už budeme tam. Ale jestli jim to nějak pomůže, stálo to za to. Od odletu ze Země jsme prodělali osm nebo devět atak stotřicetidenní horečky. Pokaždé měla jiný syndrom, sa-tyriázu nebo depresi, letargii nebo bezstarostnou radost. Byl jsem venku, když jeden ze záchvatů vypukl – to byl důvod, proč se velký teleskop ulomil – a šance, že se dostanu zpátky do lodě, byly tak půl na půl. Prostě mi to bylo lhotežné. Trápily mě halucinace osamě-losti a hněvu, pronásledovali mě tvorové opičího vzezření a přál jsem si, abych umřel. A na Zemi, kde jí byly nějakým způsobem a do určité míry ovlivněny miliardy lidí, panovalo pravé peklo. Stupňovala se už deset let – osm od chvíle, kdy ji identifikovali jako vracející se metlu – a nikdo nevěděl, co ji způsobuje.

Ale všichni chtěli, aby to přestalo.

*

1288. den. Den přistání! Payter převzal řízení, v takové věci Veře nedůvěřoval, a Lurvy se připoutala nad jeho hlavou, aby hlásila úpravy kursu. Přešli jsme do relativního klidu těsně před řídkým oblakem částic a plynu sotva kilometr od samotné továrny na potraviny.

Z místa, kde jsme nasoukaní ve výstroji pro podporu života seděli já a Janine, bylo špatně vidět, co se děje venku. Přes Payterovu hlavu a mávající Lurvyiny ruce se nám občas naskytl pohled na ten velký starý stroj, ale jenom letmý. Sotva zablysknutí modře světélkujícího kovu a tu a tam dokovací šachta nebo obrys jedné ze starých lodí...

„Hergot! Sunu se pryč!“

„Nesuneš, Paytere. Ten zatracený krám trochu zrychlil!“

...a možná nějakou hvězdu. Podporu života jsme ani nepotřebovali, Payter nás poštuchoval jemně jako medúzku v akváriu. Chtěl jsem se zeptat, odkud se zrychlení bere, ale oba piloti měli plné ruce práce, a kromě toho jsem nepředpokládal, že znají odpověď.

„To je ono. Teď ji doved' do prostřední dokovací šachty, uprostřed řady tří.“

„Proč zrovna do té?“

„A proč ne? Protože to říkám.“

Minutu nebo dvě jsme se pomaličku přibližovali a znovu se vůči továrně zastavili. Dosedli jsme a zámek zaklapl. Heecheeská kabinka na přídi do prastaré šachty hladce zapadala.

Lurvy sáhla pod sebe, vypnula palubní desku a dívali jsme se jeden na druhého. Byli jsme tam.

Nebo, abych to řekl jinak, byli jsme v polovině cesty. Na půli cesty domů.

1290. den. Nebylo žádné překvapení, že Heechee dýchali atmosféru, ve které jsme mohli přežít. Překvapení bylo, že na tomhle místě nějaká zůstala i po desítkách nebo stovkách tisíc let od chvíle, kdy

ji někdo naposledy dýchal. A nebylo to jediné překvapení. Ta ostatní přišla později a byla horší a hrozivější.

Přečkala nejenom atmosféra. Přečkala celá loď – ve funkčním stavu! To jsme věděli hned, jak jsme se ocitli uvnitř a přístroje nám prozradily, že si můžeme sundat přilby. Stěny z modře světélkujícího kovu byly na omak teplé a cítili jsme slabé rovnoměrné vibrace. Teplota se pohybovala okolo dvanácti stupňů – chladno, ale o nic horší než v některých domech na Zemi, které jsem navštívil. Chcete hádat, jaká první slova pronesl člověk uvnitř továrny na potraviny? Přišla od Paytera a zněla:

„Deset milionů dolarů! Jezus, možná dokonce sto!“

A kdyby to neřekl on, řekl by to někdo jiný z nás. Naše prémie budou astronomické. Trish ve zprávě neuváděla, jestli je továrna na potraviny provozuschopná, nebo ne – klidně to mohl být děravý prázdný trup zbavený čehokoliv, pro co by mohl být cenný. Jenže my jsme tady měli kompletní velký heecheeský artefakt ve funkčním stavu! Jednoduše neexistovalo nic podobného, podle čeho bychom jej mohli hodnotit. Tunely na Venuši, staré lodě, dokonce samotná Gateway byly před půl milionem let pečlivě téměř vyprázdněny. Tohle místo bylo *zařizeno*. Teplé, obyvatelné, pulsující, prostoupené slabým mikrovlnným zářením, bylo živé. Vůbec nevypadalo staře.

Měli jsme jen malou příležitost k průzkumu; čím dřív tu věc rozhybeme k Zemi, tím dřív na jejím potenciálu vyděláme. Dopřáli jsme si hodinu potulování v dýchatelném vzduchu, nahlíželi do komor vyplněných velkými šedými a modrými kovovými tvary, klouzali jsme chodbami, jedli jsme při tom a prostřednictvím kapesních komunikátorů si oznamovali (a prostřednictvím Very vysílali na Zemi), co jsme našli. Potom do práce. Znovu jsme se oblékli do skafandrů a začali svěšovat vnější náklad.

A tehdy jsme narazili na první potíže. Továrna na potraviny neletěla po oběžné dráze volně. Zrychlovala. Poháněl ji nějaký tah. Nebyl velký, méně než jedno procento G.

Jenže soupravy elektrických motorů měly hmotnost více než deset tun.

I při pouze jednoprocenní vnímané tíze to znamenalo ekvivalent více než sta pozemských kilogramů, nemluvě o setrvačnosti deseti tun. Když jsme začali sundávat první, na jednom konci se uvolnil a začal odpadávat. Payter byl nablízku, takže jej mohl zachytit, ale nedokázal by ho udržet dlouho. Přeručkoval jsem blíž, popadl jednou rukou vnější náklad, druhou pak držák, ke kterému byl předtím připevněný, a podařilo se nám motor udržet na místě, dokud jej Janine nezajistila lanem.

Potom jsme se vrátili do lodě, abychom si věci promysleli.

Byli jsme vyčerpaní. Po více než třech letech pobytu v omezeném prostoru jsme odvykli namáhavé práci. Veřina bioanalytická jednotka oznámila, že se v nás hromadí únavové jedy. Chvíli jsme se hašteřili a vyjžděli jeden na druhého a potom šli Payter a Lurvy spát, zatímco Janine a já jsme se pustili do návrhu systému lan, který nám umožní zabezpečit každý přivěšený náklad dřív, než jej uvolníme, a přehoupnout jej podél továrny na potraviny na třech dlouhých lanech jištěných těmi tenčími řídicími, aby na konci dráhy nenarazil do trupu a nerozbil se na šrot. Na přesunutí jedné rakety na určené místo jsme počítali s deseti hodinami. Přesun první nám trval tři dny. Když jsme ji konečně usadili, byly z nás trosky se strnulými pohledy, bušícími srdci a bolavými všemi svaly, co jich v těle máme. Dopřáli jsme si celou jednu směnu spánku a několik hodin bezcílného potloukání po továrně na potraviny, než jsme se vrátili k upevnění rakety, abychom ji mohli spustit. Nejvíc energie z nás měl Payter; půltucet chodeb propátral tak daleko, jak se dostal. „Všechny končí slepě,“ oznámil, když se vrátil. „Vypadá to, že máme přístup jen asi do desetiny objektu – pokud nevyřízneme do stěn díry.“

„Teď ne,“ řekl jsem.

„Nikdy!“ prohlásila rázně Lurvy. „Jediné, co uděláme, je, že dopravíme ten krám nazpátek. Jestli ho někdo chce rozřezávat, tak až

potom, co shrábneme peníze!“ S rukama založenýma na prsou si přetřela bicepsy a lítostivě dodala: „A my se docela dobře můžeme pustit do připevňování další rakety.“

To nám trvalo dva dny, ale konečně jsme ji měli ukotvenou. Ta vidla ke svařování, která nám dali k připevnění oceli na kov Hee-chee, opravdu fungovala. Pokud jsme byli schopni posoudit podle zběžné prohlídky, svary držely. Uchýlili jsme se na loď a nařídili Veře, aby nasadila desetiprocentní tah.

Okamžitě jsme ucítili nepatrné trhnutí. Fungovalo to. Všichni jsme se radostně usmívali jeden na druhého a já jsem sáhl do své soukromé skříňky pro láhev šampaňského, kterou jsem si pro tuhle příležitost schovával...

Další trhnutí.

Cvak, cvak, cvak, cvak – naše úsměvy jeden po druhém zmizely. Měli jsme pocítit jenom jedno zrychlení.

Lurvy přiskočila ke kyberpanelu. „Vero! Specifikuj změny rychlosti!“

Na obrazovce se rozsvítil diagram rozložení sil: symbol továrny na potraviny uprostřed, šipky vektorů sil mířící dvěma směry. Jedna znázorňovala náš motor tlačící na trup, jak měl. Ta druhá ne.

„Kurs nyní ovlivňuje další tah... Lurvy,“ ohlásila Vera. „Výsledný vektor zrychlení má stejný směr i velikost jako zrychlení.“

Naše raketa tlačila továrnu na potraviny. Jenže to nemělo žádný účinek. Továrna tlačila opačným směrem.

1298. den. Takže jsme udělali to, co jsme zjevně udělat museli. Všechno jsme vypnuli a zavolali o pomoc.

Spali jsme, jedli a potulovali se po továrně. Doba čekání nám připadala jako věčnost a toužili jsme, aby pětadvacetidenní komunikační prodleva neexistovala. Vera nám příliš nápomocná nebyla. „Odvysílejte úplnou telemetrii,“ řekla a: „Čekejte na další pokyny.“ No, to už jsme dělali.

Po jednom nebo dvou dnech jsem přece jen vytáhl šampaňské a všichni jsme je vypili. V 0,01 g měl rozpuštěný plyn větší sílu než gravitace a já jsem musel z větší části ucpávat palcem hrdlo a skleničku zakrývat dlaní, abych tryskající šampaňské nastříkal dovnitř a zachytil v ní. Ale jakž takž jsme si připili. „Není to tak zlé,“ prohlásil Payter, když víno zhltl. „Aspoň že dostaneme každý pár milionů.“

„Jestli se dožijeme toho, abychom si je vyzvedli,“ zavrčela Janine.

„Nebud' tak protivná, Janine. Od začátku přece víme, že mise může selhat.“ A také jsme to věděli; loď byla zkonstruovaná tak, abychom mohli zahájit návrat s využitím základního paliva a potom přenastavit odražeče fotonů, aby nás dopravily domů – asi tak za další čtyři roky.

„A potom co, Lurvy? Budu osmnáctiletá panna! A zkrachovalá existence.“

„Bože můj. Janine, víš co? Jdi zase na chvíli na průzkum, ano? Už mě nebaví na tebe koukat.“

Nikoho z nás nebavilo koukat na sebe navzájem. Měli jsme jeden druhého dost a byli jsme méně tolerantní než na celé cestě sem ve stísněném prostoru lodě. Teď, když jsme měli víc prostoru, kam jsme se mohli zašít daleko od ostatních, v nejbližším koutě až čtvrt kilometru, byli jsme jeden vůči druhému neomalenejší než předtím. Každých zhruba dvanáct hodin se Veřin tupý mozeček prohrabal programy pro řešení mimořádných událostí a přišel s novým experimentem: vyzkoušet motory na jednaprocentní výkon, na třicetiprocentní výkon, dokonce na plný výkon. A my jsme se sešli na tak dlouho, abychom se oblékli do skafandrů a provedli je. Ale pokaždé to dopadlo stejně. Bez ohledu na to, jak silně jsme do továrny na potraviny tlačili, artefakt to cítil a v reakci na to tlačil právě tak silně a právě takovým směrem, aby si udržoval stálé zrychlení ke kdovíjakému cíli, k němuž putoval. Jediná užitečná věc, se kterou Vera přišla, byla teorie, že továrna spotřebovala kometu, již zpracovávala, a stěhuje se k nové. Ale ta byla zajímavá jenom po

intelektuální strážce. Nepřinesla žádnou praktickou pomoc. A tak jsme se potloukali kolem, většinou sami, a nosili s sebou kamery do všech místností a chodeb, do nichž jsme se jen dostali. Kamery viděly to, co jsme viděli my, to, co viděly ony, se vysílalo časově sdíleným signálem na Zemi a nic z toho nenabízelo žádnou pomoc.

Místo, kde do továrny vstoupila Trish Boverová, jsme našli vcelku snadno – povedlo se to Payterovi, ten nás všechny zavolal, ať se jdeme podívat, a my se mlčky shromáždili, abychom si prohlédli pozůstatky dávno shnilého oběda, odhozené punčocháče a vzkazy, které načmárala na stěny:

BYLA JSEM TADY – TRISH BOVEROVÁ

a

BŮH MI POMÁHEJ!

„Bůh možná pomůže,“ pronesla Lurvy po chvíli, „ale nevím, jak by mohl někdo jiný.“

„Musela tady pobývat déle, než jsem si myslel,“ řekl Payter. „Některé místnosti jsou plné odpadků.“

„Jakých odpadků?“

„Většinou staré a zkažené jídlo. Tam směrem ke druhému přístávacímu průčelí. Víte, kde jsou světla?“ Já jsem věděl a šel se tam s Janine podívat. Byl to její nápad, že mi bude dělat společnost, a já jsem z toho nápadu zpočátku nebyl vůbec nadšený. Ale buď její zájmy tlumila teplota 12 °C a nepřítomnost čehokoliv podobného posteli, nebo byla příliš deprimovaná a zklamaná, než aby se nějak pokoušela přijít o panenství. To vyhozené jídlo jsme našli docela snadno. Nepřipadalo mi jako příděly z Gatewaye. Patrně bylo naporcováno do balíčků, neboť pár jsme jich našli neotevřených; tři větší o velikosti krajíce chleba zabalené v něčem zářivě červeném –

na omak to působilo jako hedvábí. Dva menší, jeden zelený, jeden stejně červený jako ostatní, ale posetý růžovými puntíky. Jeden jsme na zkoušku otevřeli. Páchlo to jako shnilá ryba a na první pohled už to nebylo k jídlu. Ale kdysi ano.

Nechal jsem Janine tam a vyhledal ostatní. Otevřeli zelený balíček. Obsah nebyl cítit zkaženě, ale byl tvrdý jako kámen. Payter jej očichal, potom olízl a nakonec o stěnu drobet ulomil a zamýšleně rozžvýkal. „Vůbec žádná chuť,“ oznámil, podíval se na nás, zatvářil se zaraženě a potom se zazubil. „Čekáte, že padnu mrtvý?“ vyzvídal. „Myslím, že ne. Když to chvilku žvýkáte, změkne to. Asi jako staré suchary.“

Lurvy se zamračila. „Jestli to opravdu bylo jídlo...“ zarazila se a zamyslela. „Jestli to opravdu bylo jídlo a Trish to tu nechala, proč jednoduše nezůstala tady? Nebo proč se o tom nezmínila?“

„Byla k smrti vyděšená,“ nadhodil jsem.

„No, to byla. Ale nahrála zprávu. O potravinách v ní neřekla ani slovo. To technici z Gateway usoudili, že tohle je továrna na potraviny, pamatujete? A jediné, z čeho při tom vycházeli, byla ta rozbitá u světa Phyllis.“

„Třeba prostě zapomněla.“

„Nemyslím si, že zapomněla,“ pronesla Lurvy zvolna, ale víc už neřekla. Nebylo co dodat. Další den nebo dva jsme však na osamělé průzkumy příliš nechodili.

1311. den. Vera přijala informaci o balíčcích potravin mlčky. Po chvíli zobrazila pokyn podrobit obsah balíčků chemické a biologické analýze. To už jsme udělali sami od sebe, a jestli dospěla k nějakým závěrům, nemluvila o nich.

Ostatně my také ne. V okamžicích, kdy jsme byli všichni pohromadě a vzhůru, jsme si většinou povídali o tom, co asi uděláme, pokud Základna nevymyslí způsob, jak bychom mohli s továrnou na potraviny hnout. Vera už dříve navrhla, abychom namontovali

i zbylých pět přivěšených nákladů, všechny je spustili najednou a na plný výkon a zkusili, jestli továrna dokáže přeprat šest motorů. Veřiny návrhy nebyly rozkazy a Lurvy mluvila za nás všechny, když prohlásila: „Když je spustíme naplno a nebude to fungovat, dalším krokem bude překročit stanovený výkon. To by je mohlo poškodit. A my bychom tu mohli uváznout.“

„Co uděláme, když se ozvou ze Země a dají nám to rozkazem?“

Payter ji s odpovědí předešel. „Budeme vyjednávat,“ pokýval moudře hlavou. „Jestli chtějí, abychom podstupovali riziko navíc, ať nám připlatí.“

„A ty za nás budeš vyjednávat, tati?“

„To se vsaď. A teď mě poslouchej. Předpokládejme, že to nevyjde. Předpokládejme, že se budeme muset vrátit. Víte, co pak uděláme?“ Znovu na nás zakýval hlavou. „Naložíme loď vším, co unese. Najdeme malé stroje, které můžeme odnést s sebou, víte? Možná zjistíme, jestli fungují. Nacpeme tuhle loď vším, co se do ní vejde, a vyhodíme to, bez čeho se obejdeme. Necháme tady většinu přivěšených nákladů a připevníme ven velké stroje. Můžeme se vrátit s artefakty za... bože, já nevím, dalších dvacet nebo třicet milionů dolarů.“

„Třeba modlitební vějíře!“ vykřikla Janine a zatleskala. Těch ležely hromady v místnosti, kde Payter našel jídlo. Byly tam i jiné věci, něco jako drátěnková pohovka a na stěnách věci ve tvaru tulipánu, které vypadaly jako svícny. Ale také stovky modlitebních vějířů. Podle mého zběžného odhadu při tisíci dolarech za kus na trzích s kuriozitami v Chicagu a v Římě se jenom v téhle místnosti nacházely modlitební vějíře za půl milionu dolarů... pokud budeme naživu, abychom je tam mohli dodat. Nepočítaje všechny ostatní věci, které mě napadly a jejichž inventuru jsem si z hlavy udělal. A nebyl jsem sám.

„Modlitební vějíře jsou to nejmenší,“ řekla zamýšleně Lurvy. „Ale to nemáme ve smlouvě, tati.“

„Smlouva! A co s námi tedy udělají, zastřelí nás? Ošidí nás? Poté co jsme obětovali osm let života? Ne. Dají nám prémie.“

Čím déle jsme o tom přemýšleli, tím lépe to znělo. Šel jsem spát plný myšlenek na to, které z věcíček a udělátek, jež jsem viděl, se dají odvézt a co z nich vypadá nejcenněji, a měl jsem první příjemné sny od chvíle, kdy jsme vyzkoušeli motor...

A probudilo mě naléhavé Janinino šeptání do ucha: „Tati? Pau-
le? Lurvy? Slyšíte mě?“

Vyplul jsem do sedu a rozhlédl se kolem sebe. Nemluvila mi do ucha; ozývala se z mé vysílačky. Lurvy vedle mne byla vzhůru a Payter přispěchal zpoza rohu, aby se k nám připojil; jejich vysílačky se také ozývaly. Řekl jsem: „Slyšíme tě, Janine. Co...?“

„Ticho!“ zasyčel šepot doprovázený ostrým šumem, jako by tiskla rty přímo k mikrofonu. „Neodpovídejte mi, jenom poslouchejte. Někdo tady je.“

Zírali jsme jeden na druhého. Lurvy zašeptala:

„Kde jsi?“

„Řekla jsem, buďte zticha! Jsem na opačném konci dokovací oblasti. Víte, tam, kde jsme našli to jídlo. Dívala jsem se po něčem, co bychom mohli odvézt s sebou, jak říkal táta, jenomže... no, zahlédla jsem něco na podlaze. Něco jako jablko, akorát že to nebylo jablko... taková červenohnědá slupka a zelené uvnitř a vonělo to jako... já nevím. Snad jahody. A nebylo to sto tisíc let staré. Bylo to čerstvé. A uslyšela jsem... počkejte chvílku.“

Neodvažovali jsme se odpovídat, jenom jsme poslouchali její dech. Když promluvila znovu, zněl její šepot vystrašeně. „Blíží se to sem. Je to mezi mnou a vámi a já jsem tady uvázla. Já... si pořád myslím, že je to Heechee a bude...“

Její hlas zmlkl. Zaslechli jsme, jak zalapala po dechu, a potom nahlas: „Už se nepřibližuj. Ani o krok!“

Už jsem slyšel dost. „Jdeme,“ zavelel jsem a skočil do chodby. Payter a Lurvy byli hned za mnou a uháněli jsme dlouhými plavnými

skoky tunelem s modrými stěnami. Když jsme se přiblížili k dokům, zastavili jsme se a nerozhodně se rozhlíželi.

Než jsme se stihli rozhodnout, kterým směrem začneme pátrat, ozval se znovu Janinin hlas. Nebyl to ani šepot, ani vyděšený křik. „On... se zastavil, když jsem mu řekla,“ pronesla nevěřícně. „A nemyslím si, že to je Heechee. Případá mi jako obyčejný člověk – teda trochu zanedbaný. Jenom stojí, vejrá na mě a jako by čenichal ve vzduchu.“

„Janine!“ křikl jsem do vysílačky. „Jste u doků – kudy odtud dál?“

Odmilka. Potom kupodivu jakési šokované zahihňání. „Prostě běžte rovně,“ řekla roztřeseně. „Pojďte rychle. Nevěřili byste, co zrovna dělá!“